

**PROGRAM RADA
FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE
ZA 2025. GODINU**

Sarajevo, novembra 2024. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	3
2.	OKRUŽENJE I OSVRT NA STANJE NA TRŽIŠTU RADA U FEDERACIJI BIH U 2024. GODINI	5
2.1.	<i>KRATKI PREGLED AKTIVNOSTI FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE U 2024. GODINI.....</i>	8
3.	KLJUČNA USMJERENJA I CILJEVI U 2025. GODINI	9
3.1.	<i>FINANSIJSKO UPRAVLJANJE I KONTROLA</i>	11
4.	SOCIJALNA SIGURNOST NEZAPOSLENIH OSOBA	11
4.1.	<i>SREDSTVA ZA OSTVARIVANJE MATERIJALNE I SOCIJALNE SIGURNOSTI I ZA REALIZACIJU PROGRAMA ZBRINJAVANJA NEZAPOSLENIH OSOBA</i>	12
4.2.	<i>RJEŠAVANJE U DRUGOSTEPENOM POSTUPKU</i>	12
4.3.	<i>PRIMJENA MEĐUNARODNIH SPORAZUMA/UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU.....</i>	13
5.	SREDSTVA ZA FOND ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOSŁJAVANJE OSOBA SA INVALIDITETOM.....	13
6.	AKTIVNA POLITIKA ZAPOSŁJAVANJA	14
6.1.	<i>PROGRAMI SUFINANSIRANJA ZAPOSŁJAVANJA, SAMOZAPOSŁJAVANJA I OBUKE</i>	15
6.2.	<i>PODRŠKA RAZVOJU POSREDOVANJA U ZAPOSŁJAVANJU I PRIPREMA ZA RAD.....</i>	16
6.3.	<i>ZAJEDNIČKI PROJEKTI SA DRUGIM PRAVNIM SUBJEKTIMA</i>	16
7.	ANALIZA TRŽIŠTA RADA U FEDERACIJI BIH	17
8.	MONITORING I EVALUACIJA.....	17
9.	ZAPOSŁJAVANJE STRANACA	18
10.	JAČANJE KAPACITETA I STRUČNO USAVRŠAVANJE LJUDSKIH POTENCIJALA	18
11.	JEDINSTVENI INFORMACIONI SISTEM (JIS) I INFORMACIONE TEHNOLOGIJE	19
12.	SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA I ORGANIZACIJAMA	21
13.	UPRAVNI ODBOR I SAVJETODAVNA KOMISIJA	21
14.	KOORDINACIJA RADA KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE	22
15.	IZRADA PERIODIČNIH I GODIŠNJIH IZVJEŠTAJNIH, PROGRAMSKIH I PLANSKIH DOKUMENATA	22
16.	INTERNA REVIZIJA	23
17.	DJELOVANJE U OBLASTI PREVENCIJE KORUPCIJE I JAČANJA INTEGRITETA INSTITUCIJE.....	24
18.	INFORMISANJE I ODNOSI S JAVNOŠĆU	25

1. UVOD

Federalni zavod za zapošljavanje je osnovan u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba („Službene novine Federacije BiH“, br. 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08) radi zadovoljavanja potreba u oblasti zapošljavanja, te praćenja kretanja na tržištu rada. U skladu s pomenutim zakonom, Federalni zavod za zapošljavanje je, između ostalog, nadležan da:

- predlaže i prati mjere za unapređenje zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba;
- osigurava i prati provođenje utvrđene politike i mjera u oblasti rada i zapošljavanja na teritoriji Federacije BiH i o tome obavještava nadležna tijela Federacije BiH;
- upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti;
- koordinira, usklađuje i prati rad službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije BiH;
- pruža pomoć u realizovanju programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije za nezaposlene osobe i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima;
- objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH i predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti;
- prati provođenje međunarodnih ugovora i sporazuma iz oblasti rada i zapošljavanja koji se odnose na Federaciju BiH;
- odobrava zapošljavanje stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog kantonalne službe za zapošljavanje, u skladu sa Zakonom o zapošljavanju stranaca („Službene novine Federacije BiH“, broj 8/99);
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, statutom i aktima Federalnog zavoda za zapošljavanje i konvencijama i preporukama MOR-a koje se odnose na oblast rada, zapošljavanja i socijalne politike.

Organi Federalnog zavoda su: Upravni odbor i direktor.

Radom Federalnog zavoda za zapošljavanje upravlja Upravni odbor sastavljen od sedam (7) članova koje imenuje i razrješava Vlada Federacije BiH. Upravni odbor za svoj rad odgovara Vladi Federacije BiH.

Direktor Federalnog zavoda za zapošljavanje, kojeg također imenuje i razrješava Vlada Federacije BiH, organizuje i rukovodi radom Federalnog zavoda za zapošljavanje i odgovoran je za zakonitost rada Federalnog zavoda za zapošljavanje. Direktor Federalnog zavoda za zapošljavanje predstavlja i zastupa Federalni zavod za zapošljavanje i za svoj rad odgovara Vladi Federacije BiH i Upravnom odboru.

Federalni zavod za zapošljavanje ima Savjetodavnu komisiju koja ima sedam članova, i to po dva predstavnika sindikata i poslodavaca, te po jednog predstavnika Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Privredne komore Federacije BiH i Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Savjetodavna komisija nadležna je da Upravnom odboru daje mišljenja u vezi sa razmatranjem politike zapošljavanja i socijalnog osiguranja i preporuke u vezi sa programima Federalnog zavoda za zapošljavanje, zatim da daje preporuke u vezi sa programom rada Federalnog zavoda za zapošljavanje na koji saglasnost daje

Vlada Federacije BiH, te da daje mišljenja na rad Federalnog zavoda i preporuke u vezi sa poboljšanjem rada.

Programom rada za 2025. godinu Federalni zavod za zapošljavanje projicira svoje djelovanje kroz utvrđivanje ciljeva i aktivnosti koje će realizirati u skladu sa Zakonom, relevantnim strateškim dokumentima i finansijskim sredstvima. Za realizaciju navedenih ciljeva i aktivnosti, te u izradi i realizaciji programa od interesa za Federaciju BiH, koristit će se raspoloživi resursi, samostalno ili u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje, kao i sa domaćim institucijama i nevladinim organizacijama, te međunarodnim organizacijama i projektima. Programske aktivnosti za 2025. godinu Federalni zavod za zapošljavanje utvrđuje na osnovu zakonskih nadležnosti ali i ostalih relevantnih dokumenata strateškog formata i realizacija istih će biti uvjetovana razvojem situacije uzrokovane ekonomskim i socijalnim prilikama.

U skladu sa politikom kvaliteta definirane su misija i vizija Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Misija Federalnog zavoda za zapošljavanje je da: provodi utvrđenu politiku i mjere radi povećanja efikasnosti tržišta rada, obezbjeđuje odgovarajuću materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenim osobama, kreira i realizira programe i mjere aktivne politike zapošljavanja, te informiše sve zainteresirane o stanju u oblasti zapošljavanja.

Vizija Federalnog zavoda za zapošljavanje je da svojim programima i mjerama aktivne politike zapošljavanja doprinese rastu stope zaposlenosti i da obezbijedi odgovarajuću materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenim osobama.

Nakon prioriternog obezbjeđenja sredstava za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba, osnovni zadatak je ublažavanje negativnih uticaja na tržištu rada u Federaciji BiH kroz poduzimanje aktivnosti na poboljšanju zapošljivosti nezaposlenih osoba i ponude radne snage, poticanju potražnje za radnom snagom, jačanjem partnerstva na tržištu rada, a sve uz realizaciju mjera koje će dati doprinos u ekonomskom osnaživanju stanovništva i razvoju ljudskih resursa i pružanju podrške poslovnim subjektima u zapošljavanju. U tom kontekstu, utvrdit će se i provoditi adekvatni programi i mjere aktivne politike zapošljavanja, s posebnim naglaskom na bržoj integraciji nezaposlenih osoba na tržište rada, naročito mladih, žena, osoba nižih ili bez kvalifikacija i osoba starije dobi, kao i dugotrajno nezaposlenih.

U okviru programa i mjera aktivne politike zapošljavanja fokus će biti na pružanju podrške u zapošljavanju nezaposlenih osoba kod poslodavaca i pružanje podrške u samozapošljavanju kroz osnivanje poslovnih subjekata nezaposlenih osoba. Također, pružat će se podrška nezaposlenim osobama kroz poboljšanje zapošljivosti, tj. obuku (pripremu za rad, stručno osposobljavanje i usavršavanje za konkretno radno mjesto kod poslodavca ili za potrebe tržišta rada). Ovim mjerama će se nastojati poboljšati ponuda radne snage i potaknuti potražnja za radnom snagom, tj. pomoći i nezaposlenim i poslodavcima da lakše prevaziđu probleme i promjene na tržištu rada.

Finansijska sredstva za pojedine stavke iz Programa rada detaljno su obrazložena Finansijskim planom Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu.

Izrazi u ovom dokumentu koji su napisani u jednom gramatičkom rodu odnose se podjednako na muški i ženski rod.

2. OKRUŽENJE I OSVRT NA STANJE NA TRŽIŠTU RADA U FEDERACIJI BIH U 2024. GODINI

U prvoj polovini 2024. godine u Federaciji BiH, iako u slabijem intenzitetu, nastavljen je rast broja zaposlenih i smanjenje broja nezaposlenih osoba.

Broj zaposlenih u Federaciji BiH u junu 2024. godine (549.382), prema podacima Federalnog zavoda za statistiku¹, veći je u odnosu na prosjek 2023. godine (541.261) za 8.121 osobu, tj. 1,5%.

Broj nezaposlenih osoba na evidencijama službi za zapošljavanje u Federaciji BiH je u junu 2024. godine (257.641) smanjen za 19.519 osoba ili 7% u odnosu na prosjek broja nezaposlenih iz 2023. godine (277.160).

U prvih šest mjeseci 2024. godine, s evidencije službi za zapošljavanje u Federaciji BiH zbog zaposlenja je brisano 37.175 osoba, dok se u istom periodu na evidenciju službi za zapošljavanje u Federaciji BiH zbog prekida radnog odnosa prijavila 37.721 osoba.

Također, u junu 2024. godine, na evidencijama službi za zapošljavanje u Federaciji BiH je bilo 12.113 korisnika novčane naknade, što je u odnosu na prosjek iz 2023. godine (10.975) povećanje za 10,3%.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku², u junu 2024. godine u Federaciji BiH prosječna neto plaća iznosila je 1.351 KM, što je prema nominalnim indeksima za 7,1% više u odnosu na prosjek iz 2023. godine. Najveća prosječna neto plaća zabilježena je u finansijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja u iznosu od 2.146 KM, a potom u djelatnosti Informacije i komunikacije u iznosu od 1.995 KM.

Bruto domaći proizvod u Federaciji BiH za prvo tromjesečje 2024. godine, prema prvoj procjeni, realno je veći za 3,0% u odnosu na isto tromjesečje 2023. godine.³

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, ukupna desezonirana industrijska proizvodnja u Federaciji BiH u junu 2024. godine u odnosu na maj 2024. godine, manja je za 0,5%. U junu 2024. godine, u odnosu na juni 2023. godine, industrijska proizvodnja u Federaciji BiH, kalendarski prilagođena, manja je za 4,0%.⁴

Strane investicije u Bosni i Hercegovini povećane su za 4% u prvom kvartalu 2024. godine u odnosu na isti period prethodne godine. Neto finansijska pasiva za direktne investicije iznosila je 509,4 miliona KM, dok je u prvom kvartalu 2023. godine bila 489,6 miliona KM. Reinvestirane zarade čine značajan dio ovog iznosa sa 307,6 miliona KM ili 60,4% ukupnog iznosa. Vrijednost ukupno ostvarenih investicija u stalna sredstva u Federaciji BiH za 2023. godinu (prvi rezultati) iznosi 5.519.023 hiljada KM. U odnosu na 2022. godinu, ostvarene investicije u stalna sredstva u 2023. godini su veće za 18,9%. Centralna banka Bosne i Hercegovine objavila je rezultate statističkog istraživanja prema kojem su direktne strane investicije u Bosnu i Hercegovinu u 2023. godini iznosile 1,89 milijardi KM.⁵

Tokovi direktnih investicija u 2023. g. su za 378 miliona veći nego u prethodnoj, 2022. godini, kada su iznosili 1,52 milijardi KM. Nastavio se trend rasta reinvestirane

¹ <http://fzs.ba/index.php/publikacije/saopcenjapriopcenja/trziste-rada-zaposlenost-nezaposlenost-i-place-2/>

² <http://fzs.ba/index.php/publikacije/saopcenjapriopcenja/trziste-rada-zaposlenost-nezaposlenost-i-place-2/>

³ <https://fzs.ba/index.php/2024/06/28/bruto-domaci-proizvod-za-i-tromjesecje-2024-godine/>

⁴ <https://fzs.ba/index.php/2024/07/25/indeks-obima-industrijske-proizvodnje-ukupno-55/>

⁵ <https://cbbh.ba/press/ShowNews/1597?lang=bs>

zarade postojećih preduzeća sa stranim investicijama i u 2023. godini. Također zabilježeno je povećanje investicija i u obliku vlasničkih udjela, a pratilo ga je značajno povećanje investicija u obliku ostalog kapitala.

Posmatrano po djelatnostima, najviše investicija je realizirano u oblasti proizvodnje koksa i rafiniranih naftnih proizvoda i to u iznosu od 362,4 miliona KM, zatim u oblasti finansijskih uslužnih djelatnosti u iznosu od 304,3 miliona KM, te u oblasti telekomunikacija 288,9 miliona KM.

Prema prvim dostupnim podacima Centralne banke Bosne i Hercegovine, a u okviru statistike platnog bilansa, neto finansijska pasiva za direktna ulaganja u prvom kvartalu 2024. godine je iznosila 509,40 miliona KM i veća je za 4% u odnosu na isti kvartal 2023. godine kada je iznosila 489,64 miliona KM.

Prema podacima Vanjskotrgovinske komore⁶, Bosna i Hercegovina je u periodu januar - juni 2024. godine ostvarila ukupan obim razmjene od 22,5 milijardi KM, što je manje za 1,33%, u odnosu na isti period 2023. godine. Od ukupnog obima, vrijednost izvoza iznosi 8,2 milijardi KM i manji je za 8,18%, dok je uvoz u Bosnu i Hercegovinu iznosio 14,30 milijardi KM i veći je za 3,07% u odnosu na isti period 2023. godine. Od zemalja Evropske unije najveći pad izvoza je zabilježen na tržištima Austrije, Italije, Slovenije i Njemačke. Od zemalja CEFTA-e najveći pad izvoza zabilježen je na tržištu Srbije za 18,2%. Ohrabrujuća su povećanja izvoza na tzv. „ostala tržišta“ gdje je procentualno najveći zabilježeni rast izvoza na tržište Turske i Kine.

Pored toga, na evidencijama javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH prisutan je veliki broj osoba bez kvalifikacija (čak 31% od ukupnog broja nezaposlenih osoba) kojima su šanse za kvalitetnu integraciju na tržište rada bez institucionalne podrške veoma male, kao i osoba koje su duže od osam (8) godina bez posla koji čine visok udio od 38% u ukupnom broju nezaposlenih osoba. Također, nezaposlenih osoba dobi od 50 i više godina je 39% što dodatno uslođnjava situaciju. Žene čine 60%, a mladi 21% od ukupnog broja nezaposlenih u Federaciji BiH.

U vezi s naprijed navedenim, od izuzetne važnosti je poduzeti potrebne reformske aktivnosti na izdvajanju administriranja i finansiranja zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba iz javnih službi za zapošljavanje i regulisanju ovog pitanja na način kako je to urađeno u drugim državama. Također, pored ovog prava, nezaposlene osobe ostvaruju niz drugih socijalnih prava po osnovu statusa nezaposlene osobe prijavljene na evidencije službi za zapošljavanje, a što utiče na stvarni statistički prikaz evidencione nezaposlenosti u Federaciji BiH. Uspostavljanje odgovarajućeg pravnog okvira po ovom pitanju regulisalo bi evidencije u službama za zapošljavanje u kojima bi bili isključivo podaci o stvarnim aktivnim tražiocima posla i osobama raspoloživim za rad. Na taj način bi se postepeno, u relativno kratkom roku, sredile evidencija službi za zapošljavanje, jer bi se izbrisale osobe koje nisu aktivni tražioci posla, već su prijavu na evidenciju službi za zapošljavanje koristile za regulisanje zdravstvenog osiguranja. Te osobe bi u skladu s ustavnim pravima zdravstveno osiguranje ili socijalnu pomoć trebale ostvarivati kroz druge institucionalne mehanizme bez uvjetovanja da moraju biti prijavljene na evidencije službi za zapošljavanje.

⁶ <https://komorabih.ba/usporevanje-ekonomije-u-eurozoni-odrazilo-se-i-na-privredu-bosne-i-hercegovine-ocekuje-se-poboljasanje-u-drugom-dijelu-godine/>

Izražene negativne demografske promjene, ubrzano starenje stanovništva, negativan prirodni priraštaj, evidentna emigracija radne snage svih profila, kontinuirano smanjenje broja učenika i studenata, uticaj negativnih globalnih ekonomskih kretanja, inflacija, smanjena procjena rasta bruto društvenog proizvoda, globalna energetska kriza, posljedice ratnih dešavanja u svijetu, brze tehnološke promjene, kriza u rudarskom sektoru, „rad na crno“, visok udio nekvalifikovanih osoba u radnoj snazi i značajan udio neaktivnih u radno sposobnom stanovništvu, te brojni drugi faktori predstavljat će veliki izazov u narednom periodu za privredni sektor, javne službe za zapošljavanje, ali i za cijelu Bosnu i Hercegovinu.

Potražnja za radnom snagom ima blagi trend rasta, ali sa znatno manjim intenzitetom u odnosu na prethodne dvije godine. Međutim, značajan dio oglašanih slobodnih radnih mjesta se i dalje otežano popunjava, zbog nedostatka određenih profila zanimanja na širem području, odnosno zbog nepodudarnosti ponude i potražnje na tržištu rada s aspekta zanimanja i stručnih kompetencija, a što ukazuje na strukturnu nezaposlenost uzrokovanu brojnim naprijed navedenim faktorima. Između ostalog, potrebno je sistemski pristupiti jačanju i unapređenju srednjeg stručnog i visokog obrazovanja, poboljšanju kvalitete praktične nastave, te organizovanju obuke radne snage za konkretne poslove i poduzimati sistemske mjere na poboljšanju uslova na tržištu rada i životnog standarda, te time i na zadržavanju radne snage.

Nedovoljna usklađenost obrazovne politike - posebno u srednjem stručnom obrazovanju i potreba na tržištu rada uzrokuje potrebu za sufinansiranjem brze pripreme za rad, obuke, stručnog osposobljavanja i usavršavanja nezaposlenih osoba na radnom mjestu radi sticanja neophodnih znanja i vještina. Kontinuiranim usklađivanjem obrazovnog procesa naročito praktičnog dijela nastave u srednjem stručnom i visokom obrazovanju sa potrebama poslodavaca ovakva situacija bi se prevenirala i postigao bi se vidan napredak.

U predstojećem periodu očekuje se snažna borba za stabilizaciju ekonomskih prilika, te će i planirane aktivnosti, tj. realizacija postavljenih ciljeva zavisiti od razvoja situacije uzrokovane globalnim ekonomskim, socijalnim, energetske prilikama i stanjem u međunarodnim odnosima, ali i lokalnim prilikama, uzrokovanim prirodnim nesrećama i prilagođavanjem novom načinu poslovanja.

Unapređenje poreske politike, provođenje adekvatnih demografskih politika i reformi pravnog okvira koji utiče na tržište rada, te utvrđivanje strateških dokumenata u oblasti zapošljavanja na državnom nivou koji osigurava znatna finansijska sredstva iz međunarodnih fondova pomogli bi u poboljšanju društvenih prilika i tržišta rada.

Ukupno poboljšanje stanja na tržištu rada moguće je očekivati samo uz adekvatne mjere za podsticanje zapošljavanja, unapređenje usluga javnih službi za zapošljavanje, sistemski reformski proces vezan za poreznu politiku, ali i stručno obrazovanje, olakšavanje poslovanja, privlačenje investicija i razvoj preduzetništva, naravno uz očuvanje stabilnosti budžeta i socijalnih fondova.

Federalni zavod za zapošljavanje će u narednom periodu, u skladu sa zahtjevima Vlade Federacije BiH i Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, a u sklopu zakonskih nadležnosti davati doprinos u postupku izmjene postojećih zakonskih/podzakonskih propisa i provođenja strateških dokumenata koji se odnose na tržište rada.

2.1. KRATKI PREGLED AKTIVNOSTI FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE U 2024. GODINI

U prvoj polovini 2024. godine bilježi se nastavak pozitivnog trenda rasta broja zaposlenih i smanjenja broja nezaposlenih u odnosu na isti period iz prošle godine. U junu 2024. godine je na evidencijama službi za zapošljavanje u Federaciji BiH bilo 10.752 korisnika novčane naknade, što je u odnosu na prosjek iz 2023. godine smanjenje za 2%. S tim u vezi Federalni zavod za zapošljavanje je prioritetno osigurao nedostajuća sredstva službama za zapošljavanje za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba i uz saglasnost Federalnog ministarstva rada i socijalne politike do 30. 6. 2024. godine isplatio sredstva za ovu svrhu u iznosu od 2,49 miliona KM. Također, u 2024. godini, Federalni zavod za zapošljavanje je iz vlastitih sredstava realizirao programe aktivne politike zapošljavanja čija je implementacija započela u ranijem periodu, ali i nove programe za podsticanje zapošljavanja kod poslodavaca, te samozapošljavanja i obuke za konkretne potrebe kod poslodavaca, ali i za tržište rada, a sve u skladu s trendovima na tržištu rada. Navedene programske aktivnosti imaju obilježje posebne rodne i socijalne osjetljivosti i bile su fokusirane na nezaposlene osobe iz kategorije: mladih, žena, dugotrajno nezaposlenih, osoba starije dobi, nezaposlenih sa nižim kvalifikacijama ili bez kvalifikacija, te ostalih teže zapošljivih kategorija nezaposlenih, s ciljem jačanja njihove konkurentnosti na tržištu rada, te brže integracije na tržištu rada i sprečavanja dugotrajne nezaposlenosti. U okviru ovih programa i mjera do kraja trećeg kvartala 2024. godine potpisani su ugovori vrijednosti od oko 64 miliona KM kojima je obuhvaćeno skoro 8.500 osoba, s tim da proces ugovaranja nije završen i traje do kraja kalendarske godine, te će ovaj broj biti veći. Federalni zavod za zapošljavanje je, između ostalog, osigurao i sredstva za realizaciju specifičnih projekata sufinansiranja zapošljavanja asistentskog kadra za rad s djecom sa poteškoćama u razvoju u osnovnim i srednjim školama, kao i asistenata na javnim univerzitetima u Federaciji BiH i stručnog kadra u ustanovama socijalne zaštite, te djece šehida i poginulih boraca. U okviru realizacije zajedničkih projekata sa drugim organizacijama i institucijama realizirani su specifični projekti kroz udruživanje sredstava sa Udruženjem poslodavaca FBiH, privrednim komorama, općinama, NVO i obrazovnim ustanovama (obuke u raznim oblastima, sticanje znanja i vještina u oblasti IT i stranih jezika, te zapošljavanje nezaposlenih u oblasti građevinarstva, tekstila i obuče, obrade drveta i metala i dr.).

U pravilu najmanje jednom mjesečno su održavane sjednice Upravnog odbora na kojima su razmatrane tekuće aktivnosti i donošene odluke u vezi različitih aspekata poslovanja Federalnog zavoda za zapošljavanje. U okviru zakonske nadležnosti praćenja, usklađivanja i koordinacije rada kantonalnih službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba u Federaciji BiH, skoro jednom mjesečno su organizovani sastanci direktora javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH na kojima su razmatrana i usaglašavana aktualna pitanja. Blagovremeno se izrađuju i nadležnim institucijama na daljnje postupanje dostavljaju svi finansijski i programsko-planski dokumenti rada kao i izvještaji: Finansijski plan i Odluka o izvršavanju finansijskog plana; Kvartalni, polugodišnji i godišnji finansijski izvještaji; Izvještaj o izvršavanju Finansijskog plana i poslovanju; Kvartalni i godišnji izvještaj o izdatim radnim dozvolama; Godišnji izvještaj o FUK-u; Program rada i Izvještaj o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje i dr.

Cjelovit pregled ostvarenih aktivnosti u 2024. godini bit će prezentiran u Izvještaju o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2024. godinu.

3. KLJUČNA USMJERENJA I CILJEVI U 2025. GODINI

Strateški okvir za izradu Programa rada Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu je zasnovan na Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih („Službene novine Federacije BiH“, br. 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08). U analizi strateškog okvira korišteni su i ostali raspoloživi i relevantni dokumenti (zakonski i podzakonski akti, strateški dokumenti) čiji se opći i/ili specifični strateški ciljevi i odredbe odnose na oblast zapošljavanja i djelovanje Federalnog zavoda za zapošljavanje kako slijedi:

- Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih („Službene novine Federacije BiH“, br. 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08);
- Zakon o zapošljavanju stranaca („Službene novine Federacije BiH“, broj: 111/12);
- Zakon o strancima („Službeni glasnik BiH“, broj: 88/15 i 34/21);
- Zakon o budžetima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19, 25a/22);
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 38/16);
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba s invaliditetom („Službene novine Federacije BiH“, broj: 9/10);
- međunarodni ugovori i sporazumi o socijalnom osiguranju;
- Statut Federalnog zavoda za zapošljavanje („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/06, 10/16);
- Pravilnik o evidencijama u oblasti zapošljavanja („Službene novine Federacije BiH“, broj: 74/18);
- Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/14, 14/15, 4/16, 19/18, 3/21);
- Strategija razvoja Federacije BiH 2021. – 2027. (Službene novine Federacije BiH broj: 40/22);
- Strategija zapošljavanja u Federaciji BiH (2023. – 2030.) („Službene novine Federacije BiH“, broj: 94/23);
- Strategija jačanja funkcije posredovanja u javnim službama za zapošljavanje;
- Strategija komuniciranja Federalnog zavoda za zapošljavanje 2021. – 2025.;
- Akcioni plan za borbu protiv korupcije za period od 2021. do donošenja nove strategije za borbu protiv korupcije u Federaciji BiH;
- Akcioni plan Federalnog zavoda za zapošljavanje za borbu protiv korupcije;
- Plan integriteta Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Prilikom pripreme ovog dokumenta kao podloga su korišteni i osnovni poslovni procesi, a ujedno su analizirani rizici, aktivnosti i ključni elementi okruženja u kontekstu snaga, slabosti, prilika i prijetnji, kao i bitni vanjski faktori koji utiču na organizaciju, resurse i rezultate.

U skladu s pobrojanim dokumentima, a u kontekstu unapređenja stanja na tržištu rada, nakon osiguranja potrebnih sredstava za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba, djelovanje će se fokusirati na poticanje potražnje za radnom snagom; poboljšanje ponude radne snage, konkretno nezaposlenih osoba i njihovog pristupa zapošljavanju, vještinama i kompetencijama, te na unapređenje aktivnosti javnih službi za zapošljavanje i saradnje s drugim partnerima na tržištu rada.

U tom smislu, bitno je naglasiti da je **Strategijom razvoja u Federacije BiH 2021. - 2027. godine** kao ključnim razvojnim dokumentom, koji između ostalih tretira i pitanja od značaja za oblast tržišta rada i zapošljavanja utvrđen **Strateški cilj 2. Prosperitetan i inkluzivan društveni razvoj** u sklopu kojeg je definiran **Prioritet 2.4. Smanjivati neaktivnost i nezaposlenost**, a koji obuhvata sljedeće odgovarajuće mjere:

- 2.4.1. Razvijati i provoditi učinkovitu aktivacijsku i aktivnu politiku zapošljavanja
- 2.4.2. Stvarati uslove za dostupnost radne snage na tržištu rada
- 2.4.3. Jačati funkciju posredovanja javnih službi zapošljavanja.

Također, naprijed navedeno planirano djelovanje Federalnog zavoda za zapošljavanje je u skladu sa **Strategijom zapošljavanja u Federaciji BiH 2023. - 2030.** i njenim ciljevima:

- 1. Povećati ličnu zapošljivost i unaprijediti usklađenost vještina sa zahtjevima tržišta rada
- 2. Promovirati kapacitet preduzeća u privatnom sektoru za otvaranje formalnih radnih mjesta
- 3. Osigurati uključivanje osoba u nepovoljnom položaju na tržište rada kroz efektivnije aktivne politike tržišta rada
- 4. Osnajiti upravljanje tržištem rada i povećati kapacitete za provođenje politike.

Stoga, u skladu s nadležnostima i zadacima utvrđenim zakonom i strateškim dokumentima Programom rada za 2025. godinu su utvrđena ključna usmjerenja, prioriteti i pravci djelovanja, tj. ciljevi, i to kako slijedi:

Cilj/ usmjerenje/ prioritet	
1.	Unaprijediti programe/mjere aktivne politike zapošljavanja u cilju efikasne integracije nezaposlenih osoba na tržištu rada u Federaciji BiH, posebno osoba u nepovoljnom položaju, te povećanja zapošljivosti i usklađivanja vještina sa zahtjevima tržišta rada
2.	Unaprijediti programe saradnje u cilju povlačenja sredstava iz međunarodnih fondova i udruživanja sredstava sa drugim pravnim subjektima
3.	Osigurati blagovremeno ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba
4.	Pravovremeno izdavati odobrenja za radne dozvole stranim državljanima
5.	Održavati – unaprijediti sistem planiranja i izvještavanja o poslovanju Federalnog zavoda za zapošljavanje
6.	Održavati i unaprijediti Jedinostveni informacijski sistem i ostalu IT infrastrukturu
7.	Održavati - unaprijediti reputacijski kapital

3.1. FINANSIJSKO UPRAVLJANJE I KONTROLA

Federalni zavod za zapošljavanje će u kontekstu postavljenih ključnih usmjerenja, tj. ciljeva djelovati na principima unapređenja finansijskog upravljanja, kontrole i odlučivanja posebno se pridržavajući općih ciljeva kao što su:

- usklađenost poslovanja sa propisima, planovima, ugovorima, politikama i procedurama;
- obavljanje aktivnosti na pravilan, etičan, ekonomičan, efikasan i efektivan način;
- zaštita imovine, obaveza i drugih resursa od gubitaka koji mogu nastati lošim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korištenjem, te zaštita od nepravilnosti, zloupotrebe i prevara;
- pouzdano, potpuno i pravovremeno finansijsko izvještavanje i praćenje rezultata poslovanja.

Navedeno će se postići poštivajući sastavne komponente finansijskog upravljanja i kontrole: kontrolno okruženje; upravljanje rizicima; kontrolne aktivnosti; informacije i komunikacija; praćenja i procjene sistema. Također, u dijelu poštivanja odluke/zaključka Vlade Federacije BiH, Federalni zavod za zapošljavanje će nastaviti sa ažuriranjem postojeće Mape procesa i Registra rizika, kao i unošenjem istih u aplikaciju PIFC (Modul za finansijsko upravljanje i kontrolu).

4. SOCIJALNA SIGURNOST NEZAPOSLENIH OSOBA

Federalni zavod za zapošljavanje, u skladu s nadležnostima utvrđenim Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, između ostalog, predlaže mjere za unapređenje socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti, usklađuje i koordinira rad kantonalnih službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije BiH. S obzirom na ekonomsku nestabilnost na globalnoj sceni neophodna je opreznost prilikom planiranja finansijskih sredstava za socijalnu sigurnost nezaposlenih, tj. nedostajućih sredstava za ove potrebe kantonalnih službi za zapošljavanje, te su tako i planirana sredstva za ovu svrhu za 2025. godinu.

Veoma važno je istaći da postojeći način regulisanja zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba u Federaciji BiH predstavlja neefikasan, opterećujući i jedinstven primjer u oblasti zapošljavanja u Evropi. To za javne službe za zapošljavanje predstavlja otežavajuću okolnost u finansijskom, ali i u operativnom smislu, jer ih onemogućava da kvalitetno obavljaju poslove posredovanja, savjetovanja, usmjeravanja i aktivne politike zapošljavanja općenito. Istovremeno, važno je naglasiti da se po osnovu statusa nezaposlene osobe ostvaruju i druga prava, što utiče na stvaranje nerealne slika o nezaposlenosti, a na što ukazuje veliki nesrazmjer između anketne i registrirane stope nezaposlenosti. Izvršavanje obaveza službi za zapošljavanje po osnovu materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, u postojećim okolnostima, osim što stvara pogrešan statistički prikaz nezaposlenosti, u znatnom omjeru je potisnulo i onemogućilo razvojnu funkciju, tj. realizaciju aktivne politike zapošljavanja i jačanje funkcije posredovanja u zapošljavanju. Stoga će Federalni zavod za zapošljavanje nastaviti sa zagovaranjem izmještanja administriranja i finansiranja obaveznog zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba iz javnih službi za zapošljavanje i dodatnog uređenja propisa koji regulišu ovo pitanje, a sve u skladu s pozitivnim primjerima iz država u okruženju i EU.

4.1. SREDSTVA ZA OSTVARIVANJE MATERIJALNE I SOCIJALNE SIGURNOSTI I ZA REALIZACIJU PROGRAMA ZBRINJAVANJA NEZAPOSLENIH OSOBA

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba utvrđeno je da se sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje usmjeravaju za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i za realizaciju programa za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba. Ukoliko se utvrdi da kantonalna služba za zapošljavanje nije u mogućnosti da iz vlastitih prihoda obezbijedi ta sredstva, Federalni zavod za zapošljavanje, po odobrenju resornog ministarstva, doznacza kantonalnoj službi za zapošljavanje utvrđeni iznos nedostajućih sredstava.

Budući da se, na osnovu dosadašnjih pokazatelja, očekuje da sredstva ostvarena uplatom doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti u određenim kantonalnim službama za zapošljavanje neće biti dovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova, Federalni zavod za zapošljavanje će, u skladu s utvrđenim kriterijima i raspoloživim planiranim finansijskim sredstvima, a nakon odobrenja Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, izvršiti uplatu nedostajućih sredstava tim kantonalnim službama za zapošljavanje. Također, u skladu sa *Programom mjera za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba koje su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturisanja i privatizacije preduzeća ostale ili ostaju bez posla* („Službene novine Federacije BiH“, broj 5/07) i Operativnim programom za realizaciju Programa mjera u planskoj godini, ova pozicija se uvećava za dodatnih 20% od ukupno planiranih prihoda po osnovu doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti. Za ove namjene, na osnovu projekcija službi za zapošljavanje, kao i projekcije trendova kretanja broja nezaposlenih osoba korisnika nekog od prava koje proističe iz odredbi Zakona, u 2025. godini planirana su sredstva u iznosu od **9.000.000 KM**.

4.2. RJEŠAVANJE U DRUGOSTEPENOM POSTUPKU

U skladu sa članom 35. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod za zapošljavanje rješava po žalbama izjavljenim protiv rješenja kantonalnih službi za zapošljavanje kojima je odlučeno o pravima po osnovu nezaposlenosti, i to o:

- pravu na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti,
- pravu na uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje nezaposlenim osobama po članu 31. stav 2) Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba („Službene novine Federacije BiH“, br. 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08) ukoliko tim osobama nedostaje do tri godine penzijskog staža kako bi ostvarili pravo na starosnu penziju prema propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju,
- pravu na zdravstveno osiguranje,
- zakonitosti prvostepenih rješenja o brisanju nezaposlene osobe iz evidencije nezaposlenih osoba shodno odredbama čl.3.b.) Zakona, zbog rada na crno, odbijanja odgovarajućeg posla, nepoštivanja obaveze redovnog javljanja nadležnom birou, zbog neispunjavanja uvjeta o aktivnom traženju posla, ostvarenog prihoda koji prelazi zakonom propisani cenzus i dr.
- zakonitosti prvostepenih rješenja o ostvarivanju drugih prava o socijalnom zbrinjavanju i naknadama po osnovu statusa nezaposlenosti po propisima nadležnih institucija,

- povratu isplaćenih sredstava za novčanu naknadu po osnovu statusa nezaposlenosti zbog sudskom odlukom uspostavljenog radno-pravnog statusa za vrijeme za koje nezaposlena osoba nije radila ili zbog retroaktivnog penzionisanja.

U dosadašnjem periodu izjavljeno je preko 600 žalbi godišnje protiv prvostepenih rješenja i sve su rješavane u roku. Očekuje se da će u 2025. godini svi predmeti biti urađeni blagovremeno u skladu sa zakonskim rokovima i dosadašnjom praksom.

4.3. PRIMJENA MEĐUNARODNIH SPORAZUMA/UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU

U skladu sa međunarodnim sporazumima o socijalnom osiguranju, Federalni zavod za zapošljavanje, kao organ za vezu nadležan je za provođenje pravnih propisa kojima je regulirana oblast materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba po osnovu ostvarenog staža osiguranja u zemljama ugovornicama, prima zahtjeve za izdavanje uvjerenja o stažu osiguranja i korištenju novčane naknade po osnovu nezaposlenosti u Federaciji BiH i rješava o pravima po osnovu nezaposlenosti radnika povratnika u BiH. Navedeni zahtjevi se primaju na propisanim obrascima u skladu sa operativnim protokolima ili administrativnim sporazumima za provođenje međunarodnih ugovora/sporazuma o socijalnom osiguranju, koje je Bosna i Hercegovina zaključila sa Republikom Slovenijom, Republikom Hrvatskom, SR Jugoslavijom i SR Njemačkom. U 2025. godini očekuje se nastavak aktivnosti na izmjenama obrazaca i uvjerenja ključnih za primjenu Sporazuma o osiguranju za slučaj nezaposlenosti zaključenog sa SR Njemačkom (obrazac Av1BiH i MO-3 obrazac za refundaciju isplaćene naknade u BiH i dr.).

Procjenjuje se da će u 2025. godini svi zahtjevi u ovom segmentu rada biti urađeni blagovremeno i pored činjenice da su intenzivirane radne migracije državljana BiH u inostranstvo i obratno.

5. SREDSTVA ZA FOND ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOSŁJAVANJE OSOBA SA INVALIDITETOM

U skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/10) Federalni zavod za zapošljavanje izdvaja iznos od 10% od sredstava planiranih Finansijskim planom za aktivnu politiku zapošljavanja u tekućoj godini, a koja uplaćuje Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom.

Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom provodi politiku razvoja i unapređivanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, finansira i sufinansira programe razvoja privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i zaštitnih radionica, vrši isplate novčanih nadoknada i stimulansa, vrši druge poslove, finansira i sufinansira programe za održavanje zaposlenosti osoba sa invaliditetom.

U tu svrhu potpisat će se ugovor o sufinansiranju održivosti zaposlenosti osoba sa invaliditetom kroz novčane nadoknade plaćenih poreza i doprinosa i subvencije neto plaće za zaposlene osobe sa invaliditetom, kojim će se regulisati prava i obaveze ugovornih strana, odnosno namjensko trošenje doznačenih sredstava, te izvještavanje o utrošku sredstava u svrhu kontrole namjenskog korištenja.

U 2025. godini za tu namjenu planirana su sredstva u iznosu od **3.868.514 KM**.

6. AKTIVNA POLITIKA ZAPOSŁJAVANJA

Federalni zavod za zapošljavanje će i u 2025. godini, nakon što se osiguraju potrebna sredstva za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba, svoje primarne aktivnosti usmjeravati u razvoj aktivne politike zapošljavanja, u skladu sa potrebama tržišta rada, a koje će se realizirati u saradnji s kantonalnim službama za zapošljavanje i drugim institucijama i organizacijama.

Aktivnom politikom zapošljavanja se uobičajeno definiraju intervencije na tržištu rada usmjerene u integraciju nezaposlenih osoba i njihovo zapošljavanje.

Stoga Federalni zavod za zapošljavanje planira da u 2025. godini usvoji programe aktivne politike zapošljavanja, prije svega, program sufinansiranja zapošljavanja, program sufinansiranja samozapošljavanja, tj. pokretanja i registracije poslovnih aktivnosti (start up), te program obuke za sticanje potrebnih znanja i vještina za potrebe tržišta rada i obuke uz rad kod poznatog poslodavca (u daljnjem tekstu: programi), a sve u cilju efikasne integracije nezaposlenih osoba na tržištu rada u Federaciji BiH, posebno osoba u nepovoljnom položaju, te povećanja njihove zapošljivosti i usklađivanja vještina sa zahtjevima tržišta rada. Također, realizirat će se program sufinansiranja (samo)zapošljavanja u oblasti poljoprivrede, a uz podršku Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH planirana je realizacija programa sufinansiranja (samo)zapošljavanja Roma.

Postojeći programi će se po potrebi unapređivati, a novi razvijati, u skladu sa zakonskim propisima te uspješnim rezultatima koji su se pokazali kao primjeri dobre prakse. Programima će se omogućiti jednak pristup za sve na tržištu rada i promovirati rodna ravnopravnost i inkluzivnost, a bit će usklađeni sa okvirnim strateškim dokumentima u oblasti rada i zapošljavanja, te principima gender odgovornog budžetiranja. Aktivnosti Federalnog zavoda za zapošljavanje na realizaciji programskih zadataka i ciljeva, između ostalog temeljenih i na analizi stanja i kretanja na tržištu rada, ostvarivat će se u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje i drugim partnerima na zakonitom, nediskriminirajućem, stručnom, socijalno i rodno osjetljivom i efektivnom provođenju politike zapošljavanja.

Cilj je pružiti podršku nezaposlenim osobama, ali i poslodavcima, da lakše prevaziđu probleme i novonastale snažne promjene na tržištu rada i poslovanju.

Također, uspostavljanjem partnerstava sa domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama, provodit će se i mjere koje odgovarajućim aktima i dokumentima utvrde Vijeće ministara BiH i Vlada Federacije BiH, a koje su usmjerene na poboljšanje uvjeta na tržištu rada i povećanje zaposlenosti u Federaciji BiH.

Planirano je da u 2025. godini programima aktivne politike zapošljavanja bude obuhvaćeno **10.000** nezaposlenih osoba.

Radi efikasnog provođenja mjera aktivne politike zapošljavanja i kvalitetnog usaglašavanja ponude i potražnje na tržištu rada, a s obzirom na finansijske mogućnosti, eventualne grantove ili iskazanu zainteresiranost partnera i ciljnih grupa, pojedinačne mjere, programi i projekti, ali i broj nezaposlenih koji će biti obuhvaćen tim mjerama, iskazan u ovom programu, kao i druge aktivnosti, prema potrebi, usklađivat će se izmjenama i dopunama programa i/ili Finansijskog plana za 2025. godinu.

6.1. PROGRAMI SUFINANSIRANJA ZAPOSŁJAVANJA, SAMOZAPOSŁJAVANJA I OBUKE

Cilj:	Pružiti podršku za 9.500 osoba sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH sa posebnom rodnom i socijalnom osjetljivošću radi jačanja njihove konkurentnosti i brže integracije na tržištu rada, sprečavanja dugotrajne nezaposlenosti, te stvaranja uslova za sticanje prvog radnog iskustva, samozapošljavanje, tj. registraciju/pokretanje samostalne djelatnosti/privrednog društva
Planirane aktivnosti:	- Sufinansiranje zapošljavanja kod poznatog poslodavaca - Sufinansiranje samozapošljavanja kroz pokretanje Start up biznisa - Sufinansiranje obuke za sticanje potrebnih znanja i vještina za potrebe tržišta rada - Sufinansiranje obuke uz rad kod poznatog poslodavca - Sufinansiranje društveno korisnog rada
Ciljne grupe:	- Mladi (bez radnog iskustva – pripravnici i ostali) - Žene - Osobe dobi preko 40 godina - Dugotrajno nezaposlene osobe (prijavljene na evidenciju 12 i više mjeseci) - Osobe nižih kvalifikacija ili bez kvalifikacija - Osobe s invaliditetom - Djeca i supružnici osoba s invaliditetom od 60% i više - Demobilisani borci i djeca nezaposlenih demobilisanih boraca - Članovi porodica šehida/poginulih branilaca - Članovi domaćinstva u kojem ni jedan član nije zaposlen - Romi - Poljoprivrednici - Samohrani roditelji, staratelji i hranitelji i njihova djeca, roditelji djeteta sa posebnim potrebama i roditelji teško bolesne djece, bivši štíćenici doma za nezbrinutu djecu - Žrtve nasilja, civilne žrtve rata, liječeni ovisnici i dr.
Finansiranje:	Za realizaciju programa u 2025. godini planirana su sredstva u iznosu od 133.965.899 KM. Dio sredstava u procijenjenom iznosu od 59.963.116 KM se odnosi na prenesene obaveze po osnovu mjera aktivne politike zapošljavanja čija je realizacija započela prethodnih godina i koje dospijevaju na naplatu u 2025. godini, a 74.002.783 KM se odnosi na nove programe iz 2025. godine.
Partneri u realizaciji:	Kantonalne službe za zapošljavanje, poslodavci, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH i drugi zainteresirani subjekti

6.2. PODRŠKA RAZVOJU POSREDOVANJA U ZAPOSŁJAVANJU I PRIPREMA ZA RAD

Posredovanjem u zapošljavanju smatraju se sve aktivnosti i mjere poduzete u svrhu povezivanja nezaposlene osobe koja traži zaposlenje, kao i zaposlene osobe koja traži promjenu zaposlenja, s poslodavcem kojem je potreban zaposlenik, radi zadovoljavanja poslovnih potreba. Posredovanje u zapošljavanju u Federaciji BiH nadležnost je kantonalnih službi za zapošljavanje.

Federalni zavod za zapošljavanje će u 2025. godini raditi na unapređenju funkcionalnosti web-portala www.fzz.ba u dijelu koji se odnosi na nezaposlene osobe i poslodavce, s posebnim fokusom na kvalitetnije informisanje i edukaciju nezaposlenih osoba i poslodavca.

Također, planirano je unapređenje alata u Jedinstvenom informacionom sistemu (JIS), a koji se odnose na poslodavce (uparivanje ponude i potražnje) i nezaposlene osobe (savjetodavne informacije). Kroz kontinuirani razvoj alata savjetodavcima će se omogućiti kvalitetniji pristup u obavljanju svakodnevnih poslova u posredovanju u zapošljavanju i radu sa nezaposlenim osobama.

Promoviranjem uspostavljenih mehanizama i dobrih praksi u savjetodavnom radu i profesionalnom informisanju, a u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje, radit će se na daljnjem razvoju ove oblasti.

6.3. ZAJEDNIČKI PROJEKTI SA DRUGIM PRAVNIM SUBJEKTIMA

U okviru pozicije Zajednički projekti sa drugim pravnim subjektima Federalni zavod za zapošljavanje će nastaviti saradnju na projektima, naročito u okviru realizacije programa sufinansiranja zajedničkih projekata sa drugim pravnim subjektima.

Ovim projektima će se poticati zapošljavanje, obuka, te specifični projekti sufinansiranja zapošljavanja odgovarajućeg stručnog kadra za djecu s poteškoćama u razvoju, zapošljavanja asistenata i stručnih saradnika u nastavi na javnim univerzitetima, zapošljavanja odgovarajućeg stručnog kadra za potrebe ustanova iz oblasti socijalne zaštite u Federaciji BiH, zapošljavanja i samozapošljavanja djece šehida i poginulih boraca, zapošljavanja medicinskog kadra, kao i drugi specifični projekti. Također, imajući u vidu aktivnosti vezane za procese stabilizacije i pridruživanja BiH Evropskoj uniji, Federalni zavod za zapošljavanje će kao partner, u skladu s prilikama i zahtjevima aplikabilnih nosilaca projektnih prijedloga, učestvovati u međunarodnim pozivima i razvojnim projektima iz različitih međunarodnih fondova i organizacija kojima se razvijaju i jačaju kapaciteti javnih službi za zapošljavanje i mjere aktivne politike zapošljavanja. U okviru ove pozicije Federalni zavod za zapošljavanje će razvijati i saradnju na realizaciji projekata kojima se potiče zapošljavanje i razvijanje kompetencija nezaposlenih osoba za potrebe različitih privrednih djelatnosti (usluge, proizvodnja i dr.), a koje se provode u saradnji sa privrednim komorama, razvojnim agencijama, nevladinim organizacijama, organima uprave, obrazovnim i drugim ustanovama, te ostalim odgovarajućim pravnim subjektima.

Za realizaciju planiranih aktivnosti na ovoj poziciji planirana su sredstva u iznosu od 14.181.053 KM, od čega se iznos od 7.181.053 KM odnosi na prenesene obaveze iz prethodnih godina, a koje dospijevaju u 2025. godini, a **7.000.000 KM** na nove projekte kojim će se pružiti podrška za cca **500** nezaposlenih osoba.

7. ANALIZA TRŹIŠTA RADA U FEDERACIJI BIH

U 2025. godini Federalni zavod za zapošljavanje planira da, u saradnji s kantonalnim službama za zapošljavanje, socijalnim partnerima i Privrednom komorom FBiH, organizuje redovno godišnje istraživanje potreba i kretanja na tržišta rada u Federaciji BiH, a sve u skladu sa zakonskim odredbama i strateškim opredjeljenjima. Za provođenje istraživanja koristile bi se dostupne baze podataka javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH, kao i baze podataka drugih relevantnih institucija (Federalni zavod za statistiku, Porezna uprava Federacije BiH i dr.), te rezultati Ankete o radnoj snazi. Pored navedenog, u skladu s mogućnostima, planirano je provođenje anketiranja odgovarajućeg uzorka poslodavaca, pretežno iz privatnog sektora, radi dobijanja adekvatnih kvantitativnih i kvalitativnih podataka o potrebama za radnom snagom i ostalim relevantnim podacima. Na osnovu dobijenih rezultata izradit će se Izvještaj o istraživanju tržišta rada (analiza potreba i kretanja na tržištu rada u Federaciji BiH), a o tome bi se informisala stručna i šira javnost.

Analizom rezultata prioritetno bi se sagledalo postojeće stanje na tržištu rada, te projekcije ponude i potražnje za radnom snagom, s fokusom na tražena zanimanja radnika. Također, u okviru ovih aktivnosti ispitalo bi se mogućnosti i potrebe za zapošljavanjem određenih kategorija nezaposlenih osoba, eventualno mogućnosti povećanja plaća, zadovoljstvo nivoom znanja i stručnosti radnika i zadovoljstvo uslugama službi za zapošljavanje. Dobijeni rezultati iz ovog istraživanja će poslužiti za unapređenje različitih aktivnosti, projekata, usluga i saradnje javnih službi za zapošljavanje sa poslodavcima, te kao smjernice za provođenje adekvatnih mjera aktivne politike zapošljavanja i izradu javnih politika za tržište rada u Federaciji BiH zasnovanih na analizi postojećeg stanja i budućih trendova. Također, dobijeni rezultati sigurno se mogu koristiti u procesu profesionalnog informisanja i usmjeravanja, posebno za učenike i studente.

Izvještaj o istraživanju tržišta rada (analiza potreba i kretanja na tržištu rada u Federaciji BiH) će biti objavljen na web-portalu www.fzzz.ba i dostavljen relevantnim federalnim i kantonalnim institucijama i drugim organizacijama.

8. MONITORING I EVALUACIJA

U cilju praćenja realizacije (monitoringa) i ocjene učinka (evaluacije) određenih mjera aktivne politike zapošljavanja i unapređenja njihove efikasnosti, Federalni zavod za zapošljavanje će u 2025. godini nastaviti provoditi aktivnosti monitoringa i evaluacije u skladu s postojećim tehničkim kapacitetom, te eventualno u saradnji s domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama. O provedenom monitoringu i evaluaciji će se sačinjavati odgovarajuće informacije. U okviru navedenih aktivnosti poseban fokus će biti usmjeren na održivost zaposlenja nakon proteka relevantnog perioda od završetka realizacije mjera aktivne politike zapošljavanja.

U Analitičko-statističkom godišnjaku, prezentirat će se monitoring trendova na tržištu rada u Federaciji BiH koji će obuhvatiti osnovne indikatore tržišta rada, te ostale podatke razvrstane po kantonu, spolu, dobi, periodu nezaposlenosti, stručnoj spremi i drugim parametrima kao što su broj zaposlenih i nezaposlenih, stopa zaposlenosti i nezaposlenosti, neto i bruto plaće po djelatnostima, broj prijavljenih na evidenciju nezaposlenih i objavljenih sa evidencije nezaposlenih, posredovanje u zapošljavanju, najbrojnija zanimanja na evidenciji nezaposlenih, najbrojnija

zanimanja brisanih osoba sa evidencije nezaposlenih, broj korisnika novčane naknade, zdravstvenog i penzijsko-invalidskog osiguranja itd.

9. ZAPOŠLJAVANJE STRANACA

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba regulirano je da je Federalni zavod za zapošljavanje nadležan za odobravanje zapošljavanja stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog kantonalnih službi za zapošljavanje, a u skladu sa Zakonom o zapošljavanju stranaca („Službene novine Federacije BiH“, broj 111/12), Zakonom o strancima („Službeni glasnik BiH“, broj 88/15 i 34/21), Procedurom za izdavanje radne dozvole od 6. 6. 2011. godine i Odlukom o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini⁷, kojima su, između ostalog, definirani uvjeti i način izdavanja, te kvota radnih dozvola. Federalni zavod za zapošljavanje će i u narednom periodu Agenciji za rad i zapošljavanje BiH, na daljnje postupanje, blagovremeno dostavljati prijedlog potreba za zapošljavanjem stranaca u Federaciji BiH, koji ova agencija objedinjava sa prijedlozima ostalih zavoda za zapošljavanje i dostavlja Ministarstvu civilnih poslova BiH, a nakon čega Vijeće ministara BiH donosi Odluku o godišnjoj kvoti radnih dozvola u BiH po djelatnostima i kvalifikacijskoj strukturi. Uvažavajući sve okolnosti i faktore koji utiču na ovu oblast očekuje se da će u 2025. godini sva odobrenja biti urađena blagovremeno i u zakonskom roku. U okviru svojih nadležnosti u kontekstu zapošljavanja stranaca uvažavajući stanje na tržištu rada, Federalni zavod za zapošljavanje će dati svoj doprinos u procesu unapređenja zakonske i podzakonske regulative u cilju ubrzavanja postupka izdavanja radnih dozvola kroz aktivnu saradnju s relevantnim institucijama i organizacijama.

10. JAČANJE KAPACITETA I STRUČNO USAVRŠAVANJE LJUDSKIH POTENCIJALA

U skladu sa strateškim opredjeljenjem, Federalni zavod za zapošljavanje će u 2025. godini nastaviti s aktivnostima na unapređenju i razvoju kapaciteta ljudskih potencijala, kroz različite oblike stručnog usavršavanja, a sve u cilju što kvalitetnijeg i organizaciono potpunijeg djelovanja i izvršenja poslova iz zakonom propisanih nadležnosti. Posebnim programom utvrdit će se teme, dinamika, obuhvat, termini i vrsta edukacije radnika, kao i eventualni projekti i partneri s kojima bi se mogla provoditi ili organizovati edukacija iz određenih oblasti. Edukacije će se jednim dijelom organizovati u okviru vlastitih kapaciteta, tj. uz interno mentorstvo za pojedine oblasti, dok će se drugim dijelom realizovati u saradnji s domaćim i stranim institucijama, projektima i organizacijama kroz radionice, radne i ekspertske posjete i tehničku podršku međunarodnih projekata. U cilju racionalizacije, efikasnog i efektivnog odvijanja procesa rada, a radi većeg obuhvata radnika, obaveza je radnika koji učestvuju u procesu određene edukacije da stečena znanja prenose drugim radnicima. U skladu sa svojim nadležnostima u okviru usklađivanja i koordinacije rada kantonalnih službi za zapošljavanje, po potrebi periodično će se organizovati radno-edukativni sastanci radi osposobljavanja i usavršavanja, te razmjene znanja i iskustava u različitim oblastima na tržištu rada. Edukacije će se, u skladu s mogućnostima, načelno odnositi na sljedeće oblasti: informacijske tehnologije; finansije i računovodstvo; upravni postupak; analiza tržišta rada;

⁷ U skladu sa odredbama Zakona o strancima („Službeni glasnik BiH“, broj: 88/15 i 34/21) počev od 2008. godine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine donosi Odluku o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini.

statistika; monitoring i evaluacija; poslovno-socijalne vještine u radnom okruženju; integracije; javne nabavke i dr. O realizaciji edukacija sačinjit će se godišnji izvještaj.

11. JEDINSTVENI INFORMACIONI SISTEM (JIS) I INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

Prema Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod za zapošljavanje je u obavezi da vodi i objedinjuje zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja koje su od interesa za Federaciju BiH, te da predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcionisanje jedinstvenog informacionog sistema (JIS) u ovoj oblasti.

Federalni zavod za zapošljavanje je u 2024. godini nabavio novi HW i mrežnu infrastrukturu, što otvara prostor za unapređenje aplikacije i mrežne infrastrukture u 2025. godini. Unapređenja će se odnositi na novije verzije aplikacija, operativnih sistema i sl. Također je bitno istaknuti da će se mrežna infrastruktura znatno pojednostaviti, što će i dovesti jednim dijelom do veće sigurnosti samog sistema. Nabavka novog HW pri završetku migracije će donijeti znatne uštede u budućnosti (licenciranja, održavanje HW opreme, čak i pri utrošku električne energije).

I u 2025. godini jedna od bitnijih aktivnosti Jedinice za informacione tehnologije će biti poboljšavanje sigurnosti IT infrastrukture Federalnog zavoda za zapošljavanje, kako nabavkom novih sigurnosnih rješenja tako i provođenjem penetracijskih testova, a isti imaju za cilj da daju pravu sliku stanja sigurnosti informacionog sistema.

Ostale aktivnosti su nastavak unapređenja i optimizacije JIS aplikacije i izgradnja neophodnih informatičkih i tehničkih alata sa ciljem omogućavanja razmjene podataka sa Poreznom upravom Federacije BiH u oblasti socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba (zdravstveno osiguranje i dokup staža) a koja je rezultat izmjena u standardnim klasifikacijama koje su u primjeni u Federaciji BiH.

U skladu sa planom održavanja za 2024. godinu planirane su sljedeće aktivnosti:

- redovna komunikacija sa službama za zapošljavanje u vezi aktivnosti u okviru JIS-a, implementacija i održavanja JIS-a;
- aktivnosti na integraciji službi koje nisu u JIS-u;
- osigurati offline backup kako bi se zaštitio integritet backup podataka;
- nabavka rješenja koje se odnosi na sofisticirane metode zaštite koje su osmišljene za borbu protiv složenih i dugotrajnih cyber napada. Ovi napadi obično ciljaju specifične organizacije ili institucije, koristeći napredne tehnike kako bi ostali skriveni i konstantno prijetili. Cilj APT sigurnosnih rješenja je otkrivanje, prevencija i odgovor na takve prijetnje na način koji minimizira štetu i ometa napadače;
- osigurati najnovije verzije operativnih sistema;
- osigurati visoku dostupnost WAF uređaja;
- provođenje stres testova prije objave javnih poziva, a u cilju što efikasnijeg rada web-portala Federalnog zavoda za zapošljavanje i JIS-a, te provođenja javnih poziva bez zastoja;
- provođenje penetracijskog testiranja, u svrhu utvrđivanja činjeničnog stanja sigurnosti IT infrastrukture Federalnog zavoda za zapošljavanje;

- implementacija mrežne opreme, kao i implementacija iste uz optimizaciju logičke i fizičke kompleksnosti mrežne infrastrukture Federalnog zavoda za zapošljavanje;
- osiguravanje podrške kako za nabavljene Oracle softverske tako i za Oracle hardverske licence;
- osigurati održavanje aplikativnog rješenja, izvještajnih mehanizama i mrežne opreme neophodne za nesmetano funkcionisanje JIS-a;
- funkcionalno nadograditi aplikativna rješenja, uključujući i web-portal Federalnog zavoda za zapošljavanje, kao i izvještajne mehanizme JIS-a, po potrebi i po zahtjevima službi za zapošljavanje i drugih institucija;
- osigurati nesmetano korištenje antivirusnog softvera putem obnavljanja licenci koje omogućavaju redovni update baze sigurnosnih postavki antivirusnog softvera;
- osigurati nesmetan rad mrežnih uređaja i routera putem lokalne tehničke podrške i obnavljanje licenci na ovim uređajima koji omogućavaju implementiranje sigurnosnih postavki na pomenutim uređajima;
- osigurati specijaliziranu tehničku podršku koja je potrebna zbog specifične kompleksne konfiguracije JIS-a (Oracle Exadata, Oracle Database Appliance-ODA Oracle VM);
- provesti aktivnosti implementacije novog HW (hardvera) kako za JIS sistem tako i za internu infrastrukturu Federalnog zavoda za zapošljavanje na DR site-u u Mostaru;
- provesti aktivnosti na migraciji JIS-a i interne infrastrukture na novu HW platformu, u sklopu koje će se uraditi i prelazak na nove verzije SW (softvera) uključujući nove verzije baza podataka, midlewarea, operativnih sistema kao i ostalih komponenti JIS sistema;
- provesti nabavku novog DMS sistema za potrebe pisarnice;
- osigurati adekvatnu edukaciju za IT osoblje.

12. SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA I ORGANIZACIJAMA

Federalni zavod za zapošljavanje je partner brojnim međunarodnim institucijama, organizacijama i projektima u Bosni i Hercegovini u kontekstu realizacije različitih aktivnosti u vezi s tržištem rada. Kao i prethodnih godina, i u 2025. godini očekuje se nastavak saradnje sa svim subjektima čiji interesi i nadležnosti obuhvataju oblast rada i zapošljavanja, socijalnog osiguranja, stručnog osposobljavanja, migracije radne snage, karijerne orijentacije, obrazovanja odraslih, preduzetništva i dr.

S obzirom na tekuće ali i najavljene aktivnosti, realizacija ove saradnje se naročito očekuje sa organizacijama i institucijama poput Svjetske banke, Delegacije Evropske unije u BiH, Međunarodne organizacije rada, Evropske trening fondacije, Vijeća za regionalnu saradnju, Međunarodne organizacije za migracije, Razvojnog programa Ujedinjenih nacija, Švicarske razvojne agencije, Američke agencije za međunarodni razvoj, Švedske agencije za razvoj i saradnju i drugih internacionalnih i nacionalnih organizacija i razvojnih agencija.

Predstojeće aktivnosti će se u značajnoj mjeri bazirati na unapređenju mjera aktivne politike zapošljavanja, zatim na analizi dobrih praksi, digitalizaciji usluga, jačanju kapaciteta i pojedinih usluga u javnim službama za zapošljavanje, kroz obuke i razmjenu iskustava s drugim institucijama. Posebna pažnja, između ostalih, će se posvetiti aktivnostima u okviru sljedećih projekata: „Projekat podrške zapošljavanju 2“ sa Svjetskom bankom, „Garancija za mlade“ sa Međunarodnom organizacijom rada i „Reconomy“ sa Švedskom agencijom za razvoj i saradnju.

13. UPRAVNI ODBOR I SAVJETODAVNA KOMISIJA

U skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba („Službene novine Federacije BiH“, br. 41/01, 22/05, 9/08) Federalnim zavodom za zapošljavanje upravlja Upravni odbor koji ima sedam (7) članova. Predsjednika i članove Upravnog odbora imenuje i razrješava Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na način propisan zakonom. Predsjednik i članovi Upravnog odbora imenuju se na period od četiri godine. Djelokrug rada Upravnog odbora utvrđen je Statutom Federalnog zavoda za zapošljavanje, a način rada regulisan je Poslovníkom o radu koji je utvrdio i donio Upravni odbor Zavoda.

U pravilu sjednice Upravnog odbora održavat će se jednom mjesečno, a na kojima će se razmatrati pitanja i donositi odluke od značaja za poslovanje Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Federalni zavod za zapošljavanje ima Savjetodavnu komisiju. Savjetodavna komisija ima sedam članova, i to po dva predstavnika sindikata i poslodavaca, te po jednog predstavnika Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Privredne komore Federacije BiH i Federalnog zavoda za zapošljavanje. Reprezentativne predstavnike sindikata i poslodavaca u Savjetodavnu komisiju imenuje Ekonomsko-socijalno vijeće Federacije BiH. Nakon imenovanja predstavnika navedenih institucija za članove, Upravni odbor formira Savjetodavnu komisiju na period od četiri godine. Savjetodavna komisija nadležna je da Upravnom odboru daje mišljenja u vezi sa razmatranjem politike zapošljavanja i socijalnog osiguranja i preporuke u vezi sa programima Federalnog zavoda za zapošljavanje, zatim da daje preporuke u vezi sa programom rada Federalnog zavoda za zapošljavanje na koji saglasnost daje Vlada Federacije BiH, te da daje mišljenja na rad Federalnog zavoda i preporuke u vezi sa poboljšanjem rada.

14. KOORDINACIJA RADA KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE

Zakonska nadležnost Federalnog zavoda za zapošljavanje, između ostalog, jeste i da prati, usklađuje i koordinira rad kantonalnih službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba.

S tim u vezi redovno će se održavati koordinacijski sastanci direktora javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH na kojima će se usaglašavati aktuelna pitanja, naročito ona vezana za oblast zapošljavanja, materijalno-socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba, reformske aktivnosti, te razmatrati realizacija programa aktivne politike zapošljavanja, a sve u cilju unapređenja rada Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje u svim segmentima propisanih nadležnosti.

Također, po potrebi, organizovat će se i sastanci po različitim oblastima rada, a u cilju usaglašavanja djelovanja u svim javnim službama za zapošljavanje u Federaciji BiH.

15. IZRADA PERIODIČNIH I GODIŠNJIH IZVJEŠTAJNIH, PROGRAMSKIH I PLANSKIH DOKUMENATA

U cilju fer i objektivnog izvještavanja i planiranja, u skladu sa zakonskim, podzakonskim i drugim propisima, te utvrđenim procesima i procedurama, i u narednoj godini nastaviti će se s pravovremenom izradom i usvajanjem periodičnih i godišnjih izvještajnih, programskih i planskih dokumenata:

- Finansijski plan i Odluka o izvršavanju finansijskog plana;
- Kvartalni finansijski izvještaji;
- Polugodišnji i godišnji Izvještaj o izvršavanju Finansijskog plana i poslovanju;
- Izvještaj o radu/Godišnji izvještaj o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje za prošlu godinu;
- Program rada Federalnog zavoda za zapošljavanje za narednu godinu;
- Trogodišnji i godišnji plan rada Federalnog zavoda za zapošljavanje;
- Plan javnih nabavki;
- Izvještaj o provedenim postupcima javnih nabavki;
- Plan integriteta;
- Izvještaj o provođenju plana integriteta;
- Godišnji izvještaj o finansijskom upravljanju i kontroli;
- Kvartalni/godišnji izvještaj o izdatim radnim dozvolama;
- Informacije/izvještaji o realizaciji programa aktivne politike zapošljavanja;
- Kvartalni izvještaji o realizaciji Programa kreditnih plasmana za podršku zapošljavanju i održavanju zaposlenosti iz sredstava Federalnog zavoda za zapošljavanje;
- Izvještaj o istraživanju tržišta rada;
- Mjesečni statistički bilteni;
- Analitičko-statistički godišnjak;
- Izvještaj o popisu imovine i obaveza Federalnog zavoda za zapošljavanje sa stanjem na dan 31.12.

16. INTERNA REVIZIJA

Funkciju interne revizije u organizaciji obavlja Jedinica za internu reviziju koja je uspostavljena u skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH, Poveljom interne revizije Federalnog zavoda za zapošljavanje, Pravilnikom o radu interne revizije Federalnog zavoda za zapošljavanje, Pravilnikom o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje, Odlukom o sistematizaciji radnih mjesta i Odlukom o unutrašnjoj organizaciji, te Statutom Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Jedinica za internu reviziju je uspostavljena u Federalnom zavodu za zapošljavanje Odlukom Upravnog odbora broj 01/1-34-3284-3/16 od 13.12.2016. godine (nakon prethodno dobivenog mišljenja Centralne harmonizacijske jedinice Federalnog ministarstva finansija) i obavlja funkciju interne revizije za Federalni zavod za zapošljavanje. Jedinica za internu reviziju je ustrojstveno i funkcionalno direktno i isključivo odgovorna direktorici Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Na osnovu poznavanja ciljeva, prioriteta, aktivnosti i nivoa kontrole u Federalnom zavodu za zapošljavanje, Jedinica za internu reviziju je identificirala sljedeće ciljeve za 2025. godinu:

- Izrada strateških i godišnjih planova interne revizije temeljenih na objektivnoj procjeni rizika;
- Obavljanje pojedinačnih internih revizija u skladu s usvojenim planovima, uz procjenu prikladnosti i djelotvornosti uspostavljenog sistema finansijskog upravljanja i kontrola;
- Davanje stručnog mišljenja, preporuka i savjeta za poboljšanje poslovanja;
- Jačanje sistema kontrola u aktivnostima dodjele i praćenja sredstava dodijeljenih kroz javne pozive i natječaje;
- Doprinos smanjenju rashoda kroz unapređenje kontrola;
- Doprinos smanjivanju slabosti iz nalaza vanjske revizije Ureda za reviziju institucija u Federaciji BiH;
- Jačanje informacionog sistema Federalnog zavoda za zapošljavanje i stalnih sredstava Federalnog zavoda za zapošljavanje;
- Povećati odgovornost u trošenju sredstva i upravljanju imovinom Federalnog zavoda za zapošljavanje analizom ključnih procesa u upravljanju resursima;
- Davanje stručnog mišljenja o usklađenost poslovanja s propisima, politikama i procedurama;
- Praćenje tekućih problema i trendova koji utiču na rad Federalnog zavoda za zapošljavanje;
- Poštivanje propisanih standarda za internu reviziju i osiguranje kvalitete revizije.

17. DJELOVANJE U OBLASTI PREVENCIJE KORUPCIJE I JAČANJA INTEGRITETA INSTITUCIJE

Korupcija predstavlja zloupotrebu ovlaštenja, funkcije ili položaja da bi se stekla materijalna (u vidu novca i poklona) ili nematerijalna korist (činjenje usluga) za sebe ili nekog drugog.

U širem smislu korupcija predstavlja svaku zloupotrebu položaja i vlasti radi sticanja pojedinačne ili grupne koristi, bilo da je riječ o javnom ili privatnom sektoru.

U užem smislu, korupcija predstavlja zloupotrebu položaja ili kršenje zakona zbog pribavljanja određene koristi od strane osobe kojoj je osnovna obaveza ili zadatak upravo zaštita javnog interesa.

Uspostavljanje efikasnog antikoruptivnog sistema podrazumijeva kvalitetniji pristup građana informacijama o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje, ograničavanje diskrecionih ovlaštenja, unapređenje određenih administrativnih procedura, poboljšanje interne i eksterne komunikacije, poboljšanje efikasnosti rada i transparentnosti u radu, unapređenje procesa edukacije i vrednovanja učinka radnika, te jačanje profesionalnih i etičkih vrijednosti.

Na ovaj način se povećava stepen integriteta, transparentnosti, odgovornosti i efikasnosti, a ujedno jača povjerenje građana u rad Federalnog zavoda za zapošljavanje.

U 2024. godini Federalni zavod za zapošljavanje će nastaviti s provođenjem aktivnosti iz Akcionog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za borbu protiv korupcije kako bi se postigli sljedeći ciljevi:

1. Unaprijediti javnost rada;
2. Unaprijediti stepen odgovornosti i profesionalizma rada;
3. Unaprijediti koordinaciju sa Agencijom za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, u dijelu organizacije obuka za radnike Federalnog zavoda za zapošljavanje;
4. Poboljšati efikasnost rada u planiranju, donošenju i provođenju akata i programa na transparentan način;
5. Jačati integritet institucije;
6. Unapređivati primjenu etičkih standarda.

Provođenjem Akcionog plana i ostvarivanjem gore navedenih ciljeva Federalni zavod za zapošljavanje stvara pretpostavke za uspješnu, modernu i na učinak orijentisanu instituciju.

Redovno će se pratiti postupanje u skladu s Planom integriteta Federalnog zavoda za zapošljavanje koji je usklađen sa važećim Akcionim planom za borbu protiv korupcije za period od 2021. godine do donošenja nove strategije za borbu protiv korupcije u Federaciji BiH (novi Plan integriteta usvojen Odlukom broj: 04-45-9383-5/23 DA od 06.05.2024. godine) i izvještavati nadležne o njegovom provođenju.

Također, u svom poslovanju radnici Federalnog zavoda za zapošljavanje u obavezi su postupati u skladu s Etičkim kodeksom javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH.

18. INFORMISANJE I ODNOSI S JAVNOŠĆU

U 2025. godini Federalni zavod za zapošljavanje će nastaviti sa realizacijom aktivnosti na uspostavljanju kvalitetne i efikasne komunikacije i saradnje sa svim korisnicima usluga i partnerima putem savremenih komunikacijskih kanala u skladu sa Strategijom komuniciranja Federalnog zavoda za zapošljavanje za period 2021. - 2025. godine, koja predstavlja osnov za realizaciju aktivnosti u oblasti informisanja i komuniciranja. U tom kontekstu, cilj je uspostaviti što efikasniju saradnju s medijima i širom javnosti radi pozicioniranja Federalnog zavoda za zapošljavanje kao stručne i relevantne institucije u oblasti zapošljavanja i očuvanja takve reputacije.

Kroz pripremu i plasiranje odgovarajućih podataka, vijesti, saopštenja za javnost, javnih poziva i informacija nastaviti će se sa blagovremenim informisanjem i postizanjem što bolje transparentnosti u radu Federalnog zavoda za zapošljavanje i generalno javnih službi za zapošljavanje kao značajnih sudionika i partnera na tržištu rada i posrednika u zapošljavanju.

Po potrebi će se organizovati konferencije za medije na kojima će biti prezentovane aktivnosti i planovi Federalnog zavoda za zapošljavanje, a naročito povodom realizacije mjera aktivne politike zapošljavanja i objave javnih poziva u sklopu tih aktivnosti. Radi što bolje informisanosti potencijalnih korisnika poticajnih mjera (poslodavaca i tražilaca zaposlenja), uoči objave javnih poziva pripremit će se informativni leci s ciljem promocije projektnih aktivnosti i upoznavanja s konkretnim informacijama o pojedinačnim mjerama aktivne politike zapošljavanja, a koji će se putem kantonalnih službi za zapošljavanje distribuirati do krajnjih korisnika

Kako bi se uspostavila adekvatna informisanost stručne ali i šire javnosti o kretanjima na tržištu rada nastaviti će se sa objavljivanjem mjesečnog Statističkog biltena, te jednom godišnje i Analitičko-statističkog godišnjaka Federalnog zavoda za zapošljavanje, kao i ostalih publikacija, informacija i izvještaja koji se odnose na istraživanje tržišta rada, realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja i druge aspekte djelovanja Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Kao vid modernog načina komuniciranja, Zavod će nastaviti sa redovnim informisanjem javnosti o aktivnostima i rezultatima svoga rada, te komunicirati sa korisnicima i javnosti putem web-portala i svojih profila na socijalnim mrežama *Facebook* i *Instagram*, čime će se još više približiti korisnicima, a posebno mladim nezaposlenim osobama.

Predsjednica Upravnog odbora

Emina Dedović

Broj: 01/1 - 45- 10449-1/24
Datum: 13.11. 2024. godine